

ROLNIK

ok II

DODATEK POŚWIĘCONY SPRAWOM ROLNICZYM. ORGAN T.R.P.

NR 27

KOMUNIKATY T.R.P.

Komunikat Nr. 116

Redakcja „Kłosów” zwróciła się do Sekretariatu Pow. w sprawie zachęcenia Rolników do napisania artykułów fachowych rolniczych, gospodarczych, społeczno-rolniczych, i innych z terenu, celem umieszczenia ich w „Kłosach”. Artykuły o ile będą wydrukowane są honorowane.

Zwracamy więc przeto uwagę pp. Rolników, aby w miarę możliwości zechcieli zasilać redakcję „Kłosów” w artykuły. Z terenu bardzo często podać można dużo ciekawych i pożytecznych wiadomości, zechcą tylko p. p. Rolnicy tą sprawą cośkolwiek bliżej się zainteresować.

Zyska bowiem nietylko redakcja „Kłosów” ale cały zawód rolniczy.

Komunikat Nr. 117.

Zawiadam. Członków naszych, że redakcja „Kłosy” — daje specjalne premje tym członkom, którzy zaabonują na cały rok „Kłosy”. Dla posiadaczy prywatnych posiadłości prenumerata roczna wynosi 10,— zł., dla osadników 6,— zł. Tyt. premji pp. Czytelnicy otrzymają już teraz kalendarz gospodarski na rok 1935 o objętości 300 stron.

Prenumeratę na „Kłosy”, przyjmują instruktorzy TPR. w Wąbrzeźnie. Zarazem prosimy o zamówienie kalendarza rolniczego na rok 1935.

Kalendarz z przesyłką kosztuje 1,50 zł.

Zachęcamy rolników, ażeby zwłaszcza teraz w czasie długich zimow. wieczorów zaopatrzyli się w dobrą lekturę.

Komunikat Nr. 118

Z okazji świąt Bożego Narodzenia Zarząd Tow. Roln. Pow. składa wszy-

stkim członkom Kółek Rolniczych — serdeczne życzenia wszelkiej pomyślności, w szczególności zaś dziękuje Zarządom Kółek Rolniczych za ich ofiarną pracę na niwie społeczno-rolniczej. Możemy być zadowoleni, iż w miarę możliwości spełniamy nasze zadanie należycie.

Komunikat Nr. 119

W dniach 1 i 2 listopada br. odbył się w Krakowie Zjazd, zwołany przez Instytut Bałtycki w Toruniu, poświęcony sprawom rolniczym, a w szczególności osadniczym na Pomorzu.

Zjazd miał cechy wybitnie naukowo-gospodarcze. W Zjeździe wzięli udział przedstawiciele Min. Rolnictwa, Izby i organizacji rolniczych oraz wszystkich uniwersytetów polskich. Pom. Tow. Roln. było reprezentowane na tym zjeździe przez pp. prezesów Czarlińskiego, Serożyńskiego i p. Dr. Zakrzewskiego.

Komunikat Nr. 120

W dniach 21 listopada br. odbyła się w Warszawie w Ministerstwie Rolnictwa i Reform Rolnych konferencja w sprawach oddłużeniowych, oraz organizacji zbytu produktów — rolnych. Na konferencję tę zaprosił p. Minister Poniatowski z ramienia Pom. Tow. Roln. pp. prezesów Czarlińskiego, Serożyńskiego i Rzęsę.

Na konferencji przedstawił TPR. podnieśli cały szereg spraw w zakresie akcji oddłużeniowej, dotychczas odpowiednio uregulowanych, a przede wszystkim sprawę osadnictwa anulacyjnego i likwidacyjnego, sprawę czynszów wieczystych rygorystycznie ściąganych przez Dyрекcję La-

sów Państwowych za ostatnie 10 lat, sprawy Landschaftu, szacunku gospodarstw, kosztów związanych z konwersją oraz wiele innych spraw aktualnych na Pomorzu z tego zakresu.

P. Minister sprawy te przedyskutował, prosząc, aby P. T. R. złożyło memoriał w tych sprawach na piśmie z wyszczególnieniem dążeń w tym zakresie rolnictwa pomorskiego.

Komunikat Nr. 121

Wojew. Biuro do spraw Finansowo-Rolnych podaje do wiadomości, że przewidziane w artykule 12 dekretu z dnia 24 października 1934 r., (Dz. U. Nr. 94 poz. 841) Rozporządzenia Rady Ministrów dotyczyć będzie między innymi sprawy zadłużenia rolników wobec Skarbu Państwa w osobie Dyrekcji Lasów Państwowych. Do czasu wyjścia w życie tego rozporządzenia, Dyr. Naczelną Lasów P., zarządziła okólnikiem z dnia 7 grudnia 1934 r. niezwłoczne wstrzymanie kroków egzekucyjnych, prowadzonych z tut. należności za sprzedane nieruchomości państwowe, a także wszelkich innych zobowiązań w stosunku do Administracji Lasów Państwowych, powstałych przed dniem 1 lipca 1932 r., w wypadku zaś gdy chodzi o sprzedaż drewna, również i wtedy choćby część długów pochodziła z okresu z przed 1 lipca 1932 r.

Z powyższego wynika, że także i zaległości z przed dnia 1 lipca 1932 r. powstałe z tyt. tak zw. „Kanonów” — obciążających niektóre gospodarstwa rolne, nie mogą być obecnie egzekwowane.

Również zostają wstrzymane egzekucje prowadzone tyt. zaległego

czynszu należnego za dzierżawę gruntów państwowych, o ile zaległości lub nawet choćby jej część pochodzi z przed dnia 1 lipca 1952 r. i dłużnik dzierżawi nadal nieruchomości, wzgl. jest posiadaczem jakiegokolwiek gospodarstwa rolnego.

Podając powyższe do wiadomości. Powiatowe Biuro do Spraw Finansowo Rolnych prosi, aby o ewentualnych wypadkach niestosowania się organów egzekucyjnych do postanowień wyżej wymienionego okólnika, powyższe zostanie natychmiast powiadomione, z podaniem konkretnych okoliczności sprawy.

Zarząd TPR.

- (-) Klimek W. — prezes
- (-) Ewertowski, sekretarz

JAK NALEŻY KARMIC MŁODE CIELETA

Ażeby z cieląt wyrosły dobre krowy, trzeba je, gdy są młode, odpowiednio karmić. Najważniejszą rolę w wychowie młodych cieląt odgrywa mleko. Najmniej w ciągu trzech, a lepiej w ciągu czterech miesięcy należy dawać mleko młodym cielętom. Daje się cielęciu mleka tyle, ile wynosi siódma część jego wagi. Potem, ponieważ wychód byłby zbyt drogi, zastępuje się stopniowo mleko pełne, mlekiem odtłuszczonym. Gdy cielę ma 70 kilogramów wagi, ilość mleka, przypadająca dla niego wynosi 10 litrów dziennie. Przez pewien czas daje się tę ilość, lecz już miesięcznemu cielęciu można częściowo dawać mleko chude. Z początkiem trzeciego miesiąca zaczyna się stopniowo ujmować porcję mleka.

Przy karmieniu chudem mlekiem, trzeba pamiętać o dodawaniu siemienia lnianego (łyżkę na litr mleka), gdyż pewna ilość tłuszczu jest cielęciu do dobrego rozwoju koniecznie potrzebna.

W trzecim tygodniu zaczyna się przyzwyczajać cielęta do jedzenia owsa gniecionego i siana. W miarę, jak cielę przyzwyczaja się do jedzenia, powiększa się porcje owsa i siana, których daje się tyle, ile może ono zjeść w ciągu dnia. Trzymiesięczne cielę powinno zjadać około 1 kilograma siana i pół kilograma owsa dziennie. Ponieważ w tym czasie następuje zmniejszenie dawki mleka, a cielę rośnie i potrzebuje ono coraz więcej jedzenia, przeto trzeba dawać trzymiesięcznym cielętom mieszankę złożoną w równych ilościach z owsa gniecionego, otrąb pszennych, śrutu

jeczmiennego, bobkowego i makuchu lnianego. Oczywiście jeśli ktoś nie może dawać wszystkich wymienionych tu składników, będzie dawał to, co ma, ale nigdy nie może w mieszance dla cieląt braknąć owsa i makuchu lnianego. Tej mieszanki daje się od pół kilograma, umniejszając jednocześnie dawkę owsa gniecionego, którą do tej chwili cielę otrzymywało. W czwartym miesiącu można już dawać 1 kilogram tej mieszanki. Z chwilą zaś gdy przestanie się dawać mleko, podnosi się dawkę do półtora kilograma dziennie i tę ilość pozostawia się niezmienioną. Cielę roczne powinno zjadać 5 — 6 kilogramów siana dziennie.

Jedną z najważniejszych pasz potrzebnych koniecznie dla cieląt, są buraki. Młodym cielętom nigdy nie należy dawać ziemniaków, gdyż nie będą dobrze rosły, natomiast zaczęłyby osadzać tłuszcz, co u sztuk przeznaczonych do hodowli, jest w wysokim stopniu niepożądane. Już trzymiesięcznym cielętom daje się buraki, szarpane lub drobno przetrąbione. Zawsze muszą być one płokane, by nie były oblepione błotem, które jest szkodliwym obciążeniem żołądka. Buraków daje się początkowo 1 kilogram dziennie i co trzy tygodnie dodaje się po 1 kilogramie. Młodziez roczna powinna zjadać 10 — 12 kilogramów dziennie buraków. Starszym cielętom można częściowo zamiast buraków dawać kiszonkę w tej samej ilości, nigdy jednak nie powinno się dawać samej tylko kiszonki.

Gdy cielęta przestają otrzymywać mleko pełne, trzeba im dodawać do paszy codziennie łyżkę kredy szlamowanej i 1/2 łyżki soli kuchennej. Pewna ilość soli mineralnej jest koniecznie potrzebna do dobrego rozwoju kości wtedy zapominając o dodatku kredy szlamowanej. Lepiej jest nawet dawać wtedy fosforany pastewne zamiast kredy.

Kącik gospodyń.

Co należy rozumieć pod oszczędnością w gospodarstwie domowym

Hasłem każdej gospodyni powinno być „gotować tanio, smacznie i higienicznie”. Gospodyni, która rozumie to hasło i do niego się dostosuje, powiedziec sobie może, że odkryła kamień mądrości, który w jej dom wniesie dostatek, zdrowie i zadowolenie.

Żle zrozumiałby intencję tego hasła ten, kto sądziłby, że przez kupno takich materiałów, gotuje się tanio.

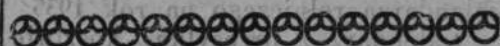
Dobry towar musi być dobrze zapłacony, kupić lepiej połowę wiktuałów dobrej jakości, aniżeli dwa razy więcej lichych. Każdy produkt należy kupować w czasie właściwym, gdy darzy nim pora roku np. szparagi, kupuje się na wiosnę, a kapustę w jesieni, a nie naodwrot, gdyż wtedy te materiały są smaczne i w przystępnej cenie.

Kupować należy o ile możliwości z pierwszego źródła. Przekupnie i handlarze muszą zarobić, ich zyski opłacamy z naszej kieszeni. Każda gospodyni zapozna się z materiałami spożywczymi najłatwiej wtedy, gdy kupuje je osobiście na targu. Gospodyni, gdy kupuje sama, kupuje tylko takie wiktuały, które jej odpowiadają i korzysta z większego dowozu, obfitszego doboru i przystępniejszych cen. Zrobić może wtenczas zapas produktów, których cena w zimie podnosi się w dwójnasób. Kupowanie zapasów w większych ilościach, jest zawsze korzystne, zyskuje się pewną zniżkę w cenie, i nie traci się drogiego czasu na codzienne drobiazgowo kupno.

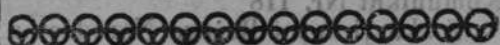
Oszczędna gospodyni nie kupi nigdy rzeczy niepotrzebnej w domu. Najtaniej kupiony towar jest przepłacony, gdy jest zbędny. Dobra gospodyni choć oszczędna, nie skąpi domownikom pokarmu, dba aby jadło było pożywne, dobre, dostatnie i w czas podane.

Nie wymyślność potraw, ale dobór materiałów, częsta zmiana i dobre wykonanie są cechą dobrej kuchni. Im prostsze potrawy, tem są zdrowsze, gdy przyrządzone są smacznie, a podane apetycznie! Wykwintne dania, gdy są źle przyrządzone psują nie tylko apetyt, ale i zdrowie.

Potrawy powinny być higienicznie wykonane. Ważne to jest nie tylko dla chorych, ale i dla zdrowych, którzy właśnie przez nie zachowanie higieny, nabawić się mogą choroby. Zachowanie czystości przy sporządzaniu pokarmów jest kwestją pierwszorzędного znaczenia. Również ważnym jest sposób gotowania pokarmów, które powinny być smaczne i strawne.

Każdy rolnik powinien należeć do kołki rolniczego T.RP.

Dalsze rozporządzenie wykonawcze do dekretów o oddłużeniu w rolnictwie

Ministerstwo Skarbu opracowało już dwa rozporządzenia wykonawcze do wydanych ostatnio dekretów o oddłużeniu rolnictwa. Z uwagi na wielkie znaczenie tych rozporządzeń — podajemy je w streszczeniu.

Ułgi w spłacie długów w bankach państwowych.

Jak podawaliśmy, przygotowano już rozporządzenie ministra Skarbu w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta z dnia 24-go października 1934 r. o ulgach w spłacie długów posiadaczy gospodarstw wiejskich oraz rolniczych przedsiębiorstw i instytucji w bankach państwowych (Dz. Ustaw R. P. Nr. 94 poz. 839).

Pierwsza część rozporządzenia wykonawczego poświęcona jest Państwowemu Bankowi Rolnemu

Z dniem 31 grudnia br. uruchamia się w P. B. R. Fundusz Oddłużenia w wysokości 92,500 tysięcy zł., składających się z różnych dotacji państwowych.

Państwowy Bank Rolny zostaje upoważniony do zastosowania wobec dłużników Banku — na rachunek Funduszu Oddłużenia, ulg następujących:

Kredyty w listach zastawnych

1) W zakresie kredytu długoterminowego w listach zastawnych ulgi odnoszą się będą do gospodarstw kategorii A, oraz do gospodarstw powstałych z parcelacji bez względu na obszar.

a) do umorzenia tej części nieumorzonego kapitału pożyczek według stanu na 1 stycznia 1935 roku, która stanowi nadwyżkę ponad 50% przyjętego przy udzielaniu pożyczki szacunku obciążonych nieruchomości;

b) do umorzenia według uznania P. B. R., całości lub części poszczególnych oraz wraz z dodatkiem administracyjnym poczynając od raty płatnej 1 października 1934 r. w stosunku do dłużników, których gospodarstwa zostały dotknięte klęską powodzi w roku 1934;

c) do umorzenia według uznania P. B. R. w granicach do 20% nieumorzonego kapitału, według stanu na dzień 1 stycznia 1935 r. w stosunku do dłużników, którzy przekazali listy zastawne, opiewające na złote w złocie, według parytetu 9/31 grama czystego złota na 1 zł. w złocie na poczet ceny kupna ziemi po kursie nie wyższym, niż 100 zł. za 100 zł. w złocie wyżej podanego parytetu;

d) do obniżenia oprocentowania w 4-rech ratach kolejowych amortyzacyjnych o 1½ proc. rocznie, poczynając od raty październikowej 1934 roku.

Kredyty meljoracyjne

2) W zakresie kredytu długoterminowego w obligacjach meljoracyjnych P. B. R.: a) do umorzenia tych części pożyczek w obligacjach meljoracyjnych wypłaconych przed dniem 1-go lipca 1932 r., co do których P. B. R. stwierdzi, że te części pożyczek zużyte były na budowę odpiływów, zmeljorowanie gruntów i t.p.; b) do

umorzenia części pożyczek, wypłaconych przed dniem 1 lipca 1932 r., które zużyte zostały na zmeljorowanie gruntów, obciążonych oprócz pożyczek meljoracyjnych i innymi pożyczkami P. B. R.; c) do umorzenia w 10% kapitału pożyczek w obligacjach meljoracyjnych, wypłaconych przed dniem 1 lipca 1932 r. e) do obniżenia oprocentowania w 4-ch kolejnych ratach a amortyzacyjnych o 1½ proc. rocznie poczynając od raty październikowej 1934 r. pożyczek w obligacjach meljoracyjnych.

Reszta ceny zakupu

3) W zakresie należności z tytułu reszty ceny kupna gruntów z majątków własnych P. B. R. — do częściowego lub całkowitego umorzenia wszelkich zaległych należności stosowania obniżenia oprocentowania oraz w poszczególnych przypadkach, częściowego umorzenia kapitału według zasad zatwierdzonych na wniosek prezesa Banku przez ministra skarbu

Kredyty krótkoterminowe

4) W zakresie kredytu krótkoterminowego do stosowania obniżenia oprocentowania oraz innych ulg i umorzeń według zasad zatwierdzonych na wniosek prezesa Banku przez ministra Skarbu.

Plany ulg będą obejmowały również sumy przeznaczone na obniżenie cen sprzedawanych przez Bank działek z parcelacji własnych majątków.

Na wniosek prezesa Banku minister Skarbu w porozumieniu z ministrem Rolnictwa i B. R. może udzielać dalszych ulg, nieprzewidzianych w omawianym rozporządzeniu.

Odroczenie terminów płatności

Państwowy Bank Rolny zostaje upoważniony: 1) do odraczania terminów płatności i rozkładania na raty zaległości, powstałych przed dniem 1 lipca 1934 r. z tytułu pożyczek w listach zastawnych jak również do konwertowania tych zaległości na dodatkowe długoterminowe amortyzacyjne pożyczki gotówkowe z okresem umorzenia nieprzekraczającym 40 lat licząc od dnia 1 stycznia 1938 r. przy oprocentowaniu 4½ proc., w stosunku rocznym; 2) do odraczania terminów płatności i rozkładania na raty zaległości powstałych przed dniem 1 lipca 1934 r. z tytułu reszty ceny sprzedaży gruntów z majątków własnych Banku, jak również do konwertowania tych zaległości na dodatkowe długoterminowe pożyczki z okresem umorzenia do 40 lat licząc od 1. I. 1938 przy oprocentowaniu 4½ proc. rocznie; 3) do odraczania terminów płatności rozkładania na raty zaległości powstałych przed dniem 1 lipca 1934 r. z tytułu kredytów udzielonych w obligacjach meljoracyjnych jak również do konwertowania tych zaległości na pożyczki z okresem do 50 lat licząc od 1. I. 1938 przy oprocentowaniu 4½ rocznie.

Kredyty Banku Gospodarstwa Krajowego

Druga część rozporządzenia poświęcona jest Bankowi Gospodarstwa Krajowego. Z dniem 31 grudnia r. b. uruchamia się w B. G. K. Fundusz Oddłużenia. Wysokość jego wynosić będzie ca 40 milionów zł z różnych dotacji państwowych.

B. G. K. zostaje upoważniony do zastosowania wobec dłużników Banku na rachunek Funduszu następujących ul: 1) w zakresie kredytu długoterminowego: a) do umorzenia przedwojennych pożyczek włościańskich b. Polskiego Banku Krajowego we Lwowie; b) do umorzenia pożyczek udzielonych rolnikom na odbudowę zniszczeń wojennych przez b. Galicyjski Wojenny Zakład Kredytowy i b. Państwowy Bank Odbudowy; całkowitego w stosunku do gospodarstw o obszarze nie wyżej 50 ha oraz częściowego lub całkowitego przyznawanego indywidualnie w stosunku do większych gospodarstw; c) do umorzenia w poszczególnych przypadkach części lub całości odsetek zwłoki wraz z dodatkiem administracyjnym od zaległych rat kredytu długoterminowego; d) do umorzenia części lub całości poszczególnych rat wraz z dodatkiem administracyjnym poczynając od raty płatnej 1 lipca 1934 r. w stosunku do dłużników, których gospodarstwa zostały dotknięte klęską powodzi w 1934 r.; 2) w zakresie kredytu krótkoterminowego — przez stosowanie obniżenia oprocentowania oraz innych ulg i umorzeń. Zasady ulg i umorzeń wyżej przewidzianych ustali na wniosek prezesa Banku minister Skarbu.

Wysokość sum przeznaczonych na ulgi wyżej wymienione oznaczy minister Skarbu na podstawie przedstawionych przez prezesa Banku planów oddłużenia. Na wniosek prezesa Banku minister Skarbu może udzielać dalszych ulg nieprzewidzianych w omawianym rozporządzeniu.

B. G. K. zostaje upoważniony do odraczania i rozkładania na raty zaległości powstałych przed dniem 1 lipca 1934 r. z tytułu pożyczek w listach zastawnych jak również do konwertowania tych zaległości na dodatkowe długoterminowe amortyzacyjne pożyczki gotówkowe z okresem umorzenia do 40 lat licząc od dnia 1. I. 1938 r. przy oprocentowaniu 4½ proc. rocznie.

Pomoc Skarbu dla instytucji oddłużających

Drugie rozporządzenie wykonawcze dotyczy Instytucji oddłużających rolnictwo w myśl projektu rozporządzenia czynności dotyczące pomocy Skarbu Państwa dla tych instytucji będą wykonywane przez Bank Akceptacyjny. Pomoc Skarbu Państwa określona w wysokości 150 milj. zł będzie przeznaczona na pokrycie strat z tytułu odsetek i kapitału poniesionych przez instytucje kredytowe na wierzytelnościach rolniczych objętych układami konwersyjnymi.

**ROZP. PREZYDENTA R. P. O GODZINACH HANDLU
HANDEL DOZWOLONY PO GODZINIE 19-TEJ (ART. 4
DZ. U. Z 2. III. 28, POZ. 364).**

W myśl art. 4 i 8 powyższego rozporządzenia po godzinie 19-tej mogą być otwarte i dokonywać sprzedaży w okresie roku oznaczonym ustawą tylko i wyłącznie budki i kioski, w których sprzedaje się do spożycia na miejscu wodę sodową, wody mineralne, napoje chłodzące, słodczyce i owoce, lecz nie posiada się na sprzedaż żadnych innych towarów.

Otwarcie i sprzedaż wymienionych wyżej towarów w innych sklepach, posiadających różne towary, oraz kioskach i budkach posiadających na sprzedaż jeszcze inne towary, niż wymienione jest w myśl wspomnianego rozporządzenia wzbronione po godzinie 19-tej. (Orzec. z 28. V. 34. Nr. 1 K. 339/34).

**UKŁADY KONWERSYJNE W ROLNICTWIE OBJĘŁY PO-
NAD 100 MILJONÓW DŁUGÓW.**

Wczoraj pod przewodnictwem prezesa K. Stamirowskiego odbyło się posiedzenie komitetu konwersyjnego przy Banku Akceptacyjnym, na którym rozpatrzono i zatwierdzono 1.600 układów konwersyjnych na ogólną sumę 1.800 tys. zł.

Od czasu rozpoczęcia swych czynności Bank Akceptacyjny zatwierdził 64.410 układów konwersyjnych na sumę 108.700 tys. złotych. Układy te przypadają na Bank Rolny — 24 i pół milj. złotych, Bank Gospodarstwa Krajowego 15 i pół milj. zł., Centralną Kasę Spółek Rolniczych — 17 i pół miljon. zł., Komunalne Kasy Oszczędności — 10 i pół milj. zł., Spółdzielnie Kredytowe — 10 milj. zł., Centrale Gospodarcze i Finansowe — 4 milj. złotych, reszta zaś przypada na banki handlowe.

Jeżeli chodzi o napięcie terytorjalne akcji konwersyjnej, to najwięcej układów zawarto w województwie poznańskim, warszawskim i lubelskim.

Należy zauważyć, że Bank Rolny, Centralna Kasa Spółek Rolniczych, K. K. O. i spółdzielnie kredytowe przeważnie konwertują zadłużenia małych rolników, natomiast Bank Gospodarstwa Krajowego oraz banki akcyjne obejmują większą własność.

5-PROCENTOWA RENTA WIECZYSTA.

Wczoraj ogłoszone zostało i weszło w życie rozporządzenie Prezydenta o wypuszczeniu 5 proc. renty wieczystej. Minister skarbu upoważniony jest do wypuszczenia w serjach 5 proc. renty wieczystej. Ogólna suma renty nie może przekroczyć 200 milionów złotych.

W rencie tej mogą być lokowane fundusze instytucji i osób prawnych prawa publicznego, wskazanych przez ministra skarbu. Renta wieczysta zabezpieczona jest całym ruchomym i nieruchomym majątkiem państwa.

Wszystkie inne warunki emisji, a więc wysokość odsetków, terminy wypuszczenia poszczególnych serji, terminy płatności odsetek, warunki dokonywania wpłat należności za obligacje oraz terminy wydawania renty wieczystej ustali minister skarbu.

Podobno pierwsza serja obligacji renty wieczystej ma być wypuszczona na sumę 30 milionów zł. W obligacjach renty prawdopodobnie będą lokować swe fundusze m. in. instytucje ubezpieczeń społecznych, które obecnie rozporządzają znacznymi rezerwami gotówkowymi. Do lokowania gotówki w rencie wieczystej mają być pociągnięte również prywatne instytucje ubezpieczeniowe.

**O USTALENIU NAZW MIEJSCOWOŚCI I O NUMERACJI
NIERUCHOMOŚCI.**

Z dniem ogłoszenia weszło w życie rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej pod powyższą nazwą z dnia 24. X. 1934 r., uchylające wszelkie obowiązujące przepisy w tych

sprawach, za wyjątkiem art. 45 ustawy z 25. III. 35 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego.

Rozporządzenie to ustanawia przy Ministrze Spraw Wewnętrznych Komisję Ustalania Nazw Miejscowości jako organ opiniodawczy, a także czasowe komisje regionalne, które Minister Spraw Wewnętrznych może powoływać w celu przygotowywania materiału dla obrad Komisji, zadaniem której będzie uregulowanie nazw miejscowości zamieszkałych (samoistne osiedla) i niezamieszkałych. Urzędowe nazwy miejscowości wraz z ich pisownią, które jedynie wolno będzie używać w stosunkach publicznych, ustala i zmienia Minister Spraw Wewnętrznych w drodze rozporządzeń ogłoszonych w Monitorze Polskim, przy czym pierwsze rozporządzenia, mające obejmować nazwy miejscowości na obszarze co najmniej jednego województwa ogłoszone będą w urzędowej części „Wykazu Miejscowości Rzeczypospolitej Polskiej” wydanego przez Główny Urząd Statystyczny.

Pozatem omawiane rozporządzenie nakłada na zarządy miejskie obowiązek utrzymywania tabliczek z nazwami ulic i placów na każdym narożniku oraz zobowiązuje organy zarządzające związków samorządowych do oznaczenia numerem porządkowym każdej nieruchomości, zarówno zabudowanej, jak i przeznaczonej pod zabudowę wedle prawomocnego planu. Szczegółowe przepisy i zasady numeracji wyda Minister Spraw Wewnętrznych, zaś kary za wykroczenia przeciwko tym przepisom przewidują areszt do miesiąca lub grzywny do 1.000 zł, oraz 500 zł, nakładanych w drodze administracyjnej.

**O NIEKTÓRYCH PRZESTĘPSTWACH PRZECIWKO BEZ-
PIECZENSTWU PAŃSTWA.**

Weszło w życie rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24. X. 34 r. (Dz. U. 94/34, poz. 851) pod powyższym tytułem, uchylające dotychczasowe zasadnicze rozporządzenie z dnia 16. II. 1928 r. o karach za szpiegostwo i niektóre inne przestępstwa przeciw Państwu (Dz. U. 18, poz. 160), które zawiera przepisy materialne, procesowe oraz przejściowe.

Na podkreślenie zasługuje kilka momentów. W zależności od rodzaju i rozmiarów przestępstwa wymierzone będą różne kary sądowe do kary śmierci włącznie.

Określenie tajemnicy państwowej i informacji wojskowej, których zdradzenie pociąga za sobą skutki karne, zawiera art. 9, jak niżej:

Art. 9. § 1. Tajemnicę państwową stanowią wiadomości, dokumenty lub inne przedmioty, które z powodu ich treści lub jakości należy ze względu na dobro Państwa Polskiego zachować w tajemnicy przed rządem państwa obcego, choćby nawet zarządzenia, normujące czynności służbowe, nie uznawały ich za tajne, albo choćby zachowanie ich w tajemnicy przed pewnym gronem osób było niemożliwe.

§ 2. Informację wojskową stanowią wiadomości, dokumenty lub inne przedmioty, które, nie będąc tajemnicą państwową, dotyczą jednak wojskowej obrony Państwa lub jego sił zbrojnych.

§ 3. Przez rząd państwa obcego rozumieć należy także osoby, działające w interesie tego rządu.

Postępowania wznowione w sprawie, rozpoznanej na podstawie przepisów dotychczasowych, toczy się na podstawie przepisów tego nowego rozporządzenia.

Między innymi rozporządzenie ustala, że kto wykroczy przeciwko przepisom o meldowaniu osób w obszarze warownym lub w rejonie umocnionym podlega karze aresztu do 3-ch miesięcy i grzywny do 3000 złotych, albo jednej z tych kar.